

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ЛАБОРАТОРІЯ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЕТИКИ,
ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ НаУ ОА

УКРАЇНСЬКЕ БІБЛІЙНЕ ТОВАРИСТВО

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення XI Всеукраїнської олімпіади «Юні знавці Біблії – 2018» у Національному університеті «Острозька академія»

Актуальність проведення олімпіади. Майбутнє особистості, сім'ї, держави, людського суспільства і цивілізації в цілому значною мірою залежить від того, які цінності закладаються в душі молодого покоління. Вирішальну роль у вихованні дітей та молоді відіграє біблійне розуміння особистості як духовно-фізичної істоти, яка складається з духу, душі і тіла. Лише розвиток усіх трьох складових людини: її духовного, душевного (психічного) та фізичного начал дозволяє сформувати гармонійну особистість. Нерозуміння, несприйняття чи свідоме нехтування такою сутністю людини як творіння Божого приводить до її неадекватного виховання і невітшних наслідків, таких як непокора і неповага до старших, хуліганство, злочинність, алкоголізм, розбещеність, наркоманія, ігроманія, комп'ютерна залежність і музикоманія, що проявляються в характері і поведінці молодого покоління.

У процесі виховання дітей і молоді особливе значення має духовно-моральний аспект. У сучасному суспільстві він актуальніший, ніж будь-коли раніше. Тому традиційні виховні інституції: сім'я, школа, церква і громада, мають координувати свої зусилля у сфері духовно-морального виховання підростаючого покоління. Для духовно-морального виховання молодого покоління потрібно все ширше використовувати такі виховні форми, методи і засоби виховного впливу, які вже перевірені національним і зарубіжним педагогічним досвідом і засвідчили свою ефективність. Йдеться про заходи, які використовують виховний потенціал Біблії і християнських цінностей.

В українській школі з початку незалежності Української держави викладаються предмети духовно-морального спрямування на основі християнського віровчення, які засвідчили свій неперевершений виховний потенціал. На жаль, змагальних заходів для школярів, які вивчають ці предмети, на Всеукраїнському рівні до 2008 року не проводилось. У цьому зв'язку важливою формою духовно-морального виховання дітей та молоді стала Всеукраїнська олімпіада «Юні знавці Біблії», яка проходить на базі науково-дослідницької лабораторії християнської етики, психології та педагогії Національного університету «Острозька академія». З 2013 року в Олімпіаді беруть участь діти дошкільного віку, учні професійно-технічних училищ і студенти вищих навчальних закладів.

Місце проведення олімпіади. Олімпіада «Юні знавці Біблії» зазвичай проходить у декілька етапів. Спочатку вона проводиться в школі, далі в районі, області, а для переможців обласного рівня місцем проведення заключного етапу Олімпіади традиційно стає Національний університет «Острозька академія», правонаступник славнозвісної Острозької академії 16-17 століття, адже саме тут у 1581 році на благословенній острозькій землі побачила світ перша друкована Біблія старослов'янською мовою, зрозумілою для того часу.

Учасники олімпіади. До участі в олімпіаді «Юні знавці Біблії» запрошуються діти дошкільного віку, учні 1-11 класів загальноосвітніх шкіл, учні професійно-технічних училищ та студенти вищих навчальних закладів України, переможці відповідних шкільних та регіональних предметних олімпіад, які вивчають предмети духовно-морального спрямування: «Етика», «Основи християнської етики», «Християнська етика в українській культурі», «Етика: духовні засади», «Людина і світ», «Людина і суспільство», «Релігієзнавство» та інші предмети духовно-морального спрямування.

Мета олімпіади: духовно-моральне виховання дітей та молоді на біблійних цінностях.

Завдання олімпіади:

- підвищувати інтерес дітей і молоді до систематичного читання Біблії та її використання у повсякденному житті;
- спонукати дітей та молодь будувати свій світогляд, характер і поведінку на християнських моральних цінностях;
- сприяти консолідації сім'ї, школи та церкви у духовно-моральному вихованні молоді;
- інформувати педагогічну громадськість, батьків про предмети духовно-морального спрямування.

Наукові підходи:

- особистісно-орієнтований підхід розглядає людину як неповторне творіння Боже;
- діяльнісний підхід передбачає активне залучення конкурсантів до різних видів діяльності: підготовки малюнків та аплікацій, співу, декламування, написання творчих робіт, есе, моделювання життєвих ситуацій та їх вирішення на основі Біблії;
- компетентнісний підхід, відповідно до якого конкурсанти мають не лише читати Святе Письмо, бути обізнані зі змістом Біблії, але й продемонструвати її використання у повсякденному житті і спонукати до цього інших;
- синергетичний підхід об'єднує зусилля педагогів, конкурсантів та Бога у процесі духовно-морального виховання.

Наукові принципи:

- принцип теоцентризму розглядає Бога як Джерело моральних цінностей;
- принцип біблійної основи має на меті використання Біблії як Слова Божого, спільного для всіх християн;
- принцип міжконфесійності передбачає залучення до участі в Олімпіаді представників різних конфесій, об'єднаних спільністю християнських моральних цінностей;
- принцип добровільності має на меті добровільну участь дітей та молоді в Олімпіаді і відповідне прийняття на себе певних зобов'язань;

- принцип доступності передбачає зрозумілість завдань Олімпіади та їх відповідність віковим особливостям учнів;

- принцип зв'язку навчання з життям має на меті актуальність завдань Олімпіади, їх зв'язок із життєвими ситуаціями і підготовку дітей до використання біблійних знань на практиці.

Наукові методи:

- метод ілюстрування – передбачає використання виражальних засобів: малюнків, аплікацій, віршів, пісень, а також досвіду учнів, проектів для демонстрації духовно-моральних істин;

- метод розповіді використовується для повідомлення про зміст малюнків та аплікацій;

- метод пояснення (усного чи письмового) застосовується для обґрунтування ролі Біблії у власному житті, поведінки дітей у різних життєвих ситуаціях, значення релігії в особистому житті;

- метод проектів – передбачає виконання учасниками Олімпіади тривалих соціально значимих завдань, які передбачають надання допомоги іншим людям;

- ситуативний метод використовується для розв'язання актуальних життєвих ситуацій;

- метод тестування має на меті перевірити знання учасниками Олімпіади змісту Біблії.

До складу журі входять богослови, релігієзнавці, психологи, педагоги, вихователі дошкільних навчальних закладів, вчителі шкіл, викладачі ВНЗ з предметів духовно-морального спрямування.

Нагородження.

1. Для дітей дошкільного віку та учнів 1-4 класів загальноосвітніх шкіл:

Учасники Олімпіади, які за результатами виконання письмового (усного) тесту на знання Святого Письма набрали найбільшу кількість балів у кожній із вікових категорій, отримують дипломи переможців (I, II та III місце). За виконання творчої роботи та пісні (*вірша тощо*) всі учасники Олімпіади отримують грамоти лауреатів у різних номінаціях.

Переможці та всі учасники Олімпіади нагороджуються бібліотечками літератури на духовно-моральну тематику.

2. Для учнів 5-11 класів загальноосвітніх шкіл та професійно-технічних училищ і студентів ВНЗ:

Учасники Олімпіади, які за результатами всіх запропонованих завдань набрали найбільшу кількість балів у кожній із вікових категорій, отримують дипломи переможців (I, II та III місце). Всі інші учасники Олімпіади отримують грамоти лауреатів у різних номінаціях.

Переможці Олімпіади, які займають 1 місце серед учнів 9, 10, 11 класів загальноосвітніх шкіл, учнів професійно-технічних училищ та студентів вищих навчальних закладів України, будуть нагороджені поїздкою до християнського оздоровчого табору «Віфанія», що на Закарпатті.

Переможці та всі учасники Олімпіади нагороджуються бібліотечками літератури на духовно-моральну тематику.

Конкурсні випробування для учасників
XI Всеукраїнської олімпіади «ЮНІ ЗНАВЦІ БІБЛІЇ-2018»

ЗАГАЛЬНА ТЕМА 2018 року:
«ХРИСТІЯНСТВО – ДУХОВНИЙ ВИБІР УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ»
(до 1030 річниці хрещення Руси-України)

«Плід же Духа – любов, радість, мир, довготерпіння, ласкавість, доброта, віра, лагідність, стриманість.» (До Галатів 5:22-23)

01 червня 2018 р.

Для дітей дошкільного віку та учнів 1-4 класів загальноосвітніх шкіл:

1. Підготувати удома творчу роботу (*малюнок, аплікацію тощо*), у якій зобразити історію зі сторінок Біблії, що яскраво демонструє християнські цінності: любов, радість, мир, довготерпіння, ласкавість, доброту, віру, лагідність, стриманість тощо.

Подаємо приклади таких історій зі Святого Письма: Ноїв ковчег (Буття 6:9-7:24); історія Йосипа (Буття 37; 39-47); Давид і Голіаф (1 Самуїлова 17); історія Йони (Йони 1-2); Даниїл та леви (Даниїла 6); чудеса Ісуса Христа (Матвія 8:23-27; 9:2-7; 14:15-21; 14:22-33; Івана 11:38-44) тощо.

2. Під час Олімпіади представити творчу роботу, усно описати зображену біблійну історію. Декількома реченнями розказати про цінності, представлені у цій біблійній історії, та сказати, що ти робиш, аби розвивати християнські цінності у собі?

Час для виступу: до 5 хвилин.

3. Виконати під час Олімпіади пісню (*вірш, розповідь, гра на музичному інструменті тощо*), що прославляє Бога.

4. Виконати під час Олімпіади тест на знання Святого Письма: усний – для дітей дошкільного віку й учнів 1 класів ЗОШ та письмовий – для учнів 2-4 класів ЗОШ.

01 червня 2018 р.

Для учнів 5-6 класів загальноосвітніх шкіл:

1. Виконати вдома дослідження Святого Письма на тему: «**Духовно-моральні цінності у Старому і Новому Заповітах**».

Пропонуємо біблійні вірші для дослідження: історія Авраама (Буття 12:1-5; 15:1-5); історія Мойсея (Вихід 1:1-2:10; 14; 16-17); історія Йови (Книга Йова); притчі Ісуса Христа (Матвія 18:11-14; Луки 10:30-37); історія Савла (Дії 9:1-20; 16:22-34) тощо.

Для повноти аналізу *додатково* використовуйте й інші вірші з Біблії.

Обсяг домашньої творчої роботи: 1-2 стор.

2. Під час Олімпіади представити виконану роботу. А також висловити власні міркування щодо:

а) «Найбільшою цінністю для християн є ...»;

б) «Що ми повинні робити (*що я роблю*) для того, аби християнські цінності завжди жили в нашому (*моєму*) серці, щоб ми (*я*) завжди мали мудрість вибирати головне в житті?»

Час для виступу: 5-6 хвилин.

3. Висловити Ваше розуміння щодо запропонованих членами журі біблійних висловів, які стали крилатими.

Наводимо приклади таких висловів:

«*Альфа й омега*», «*Внести свою лепту*», «*Вовк в овечій шкурі*», «*Закопати талант у землю*», «*Манна небесна*» тощо.

Про які явища, події, історичні персонажі чи особистості сучасності можемо говорити, використовуючи подані біблійні вислови?

Час для виступу: 1-2 хвилини.

4. Виконати під час Олімпіади письмовий тест на знання Святого Письма.

27 квітня 2018 р.

Для учнів 7-9 класів загальноосвітніх шкіл та професійно-технічних училищ:

1. Виконати вдома дослідження Святого Письма на тему: «**Блаженний той люд, що Богом у нього Господь, блаженний народ, що Він вибрав його на спадок Собі!**» (Пс. 32:12)

Для повноти аналізу використовуйте вірші з Біблії.

Згадайте яскраві сторінки вітчизняної історії і культури, щоб підтвердити історичний вибір християнства українським народом.

Обсяг домашньої творчої роботи: 2-4 стор.

2. Під час Олімпіади представити виконану роботу. А також висловити власні міркування щодо:

- а) «Які цінності є основою, фундаментом нашого життя?»;
- б) «Що ми повинні робити для того, щоби християнські цінності плекати, примножувати й захищати у своєму житті?»;
- в) «Наведіть приклади Вашого служіння Церкві й рідному народу».

Час для виступу: до 7 хвилин.

3. Висловити Ваше розуміння щодо запропонованих членами журі біблійних висловів, які стали крилатими.

Наводимо приклади таких висловів:

«Мудрий, як Соломон», «Сіль землі», «Тернистий шлях», «Не хлібом єдиним живе людина» тощо.

Про які явища, події, історичні персонажі чи особистості сучасності можемо говорити, використовуючи подані біблійні вислови?

Час для виступу: 1-2 хвилини.

4. Виконати під час Олімпіади письмовий тест на знання Святого Письма.

27 квітня 2018 р.

Для учнів 10-11 класів загальноосвітніх шкіл та студентів ВНЗ:

1. Виконати вдома дослідження Святого Письма на тему: «...Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме свого хреста, та й іде вслід за Мною» (Мт. 16:24)

Для повноти аналізу використовуйте вірші з Біблії.

Згадайте яскраві сторінки життя відомих осіб у вітчизняній історії і культурі, щоб підтвердити важливість і необхідність слідування за Христом.

Обсяг домашньої творчої роботи: 4-6 стор.

2. Під час Олімпіади представити виконану роботу. А також висловити власні міркування щодо:

- а) «Що означає йти за Христом?»;
- б) «У чому сила слідування за Ісусом?»;
- в) «Які кроки робите Ви особисто, аби слідувати за Ісусом Христом?».

Час для виступу: 7-10 хвилин.

3. Висловити Ваше розуміння щодо відомих біблійних віршів, запропонованих членами журі.

Наводимо приклади таких віршів:

«Промовляє до нього Ісус: Я – дорога, і правда, і життя. До Отця не приходять ніхто, якщо не через Мене» (Ів. 14:6);

«Любов нехай буде нелицемірна; ненавидьте зло та туліться до доброго!» (Рим. 12:9);

«Найперше майте щирю любов один до одного, бо любов покриває багато гріхів!» (1 Петр. 4:8);

«Тож ідіть, і навчіть всі народи, християчи їх в Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа...» (Мт. 28:19) тощо.

Аргументуйте і конкретизуйте біблійні вірші прикладами явищ і подій, життям, поведінкою і діяльністю відомих вітчизняних історичних персонажів чи особистостей сучасності.

Час для виступу: 2-3 хвилини.

4. Виконати під час Олімпіади письмовий тест на знання Святого Письма.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

I. Дорослим дозволяється консультувати дітей, але не виконувати за них роботу. Це конкурс дітей, а не дорослих. У роботі слід зазначити прізвище консультанта.

II. Творчу роботу (*малюнок, аплікацію, тощо*) надсилати в електронному вигляді: сканований варіант або електронну фотографію у форматі JPEG.

Підпис творчої роботи: прізвище, ім'я автора; клас; повна назва школи; область (Шевченко Петро, 2 клас, Дрогобицька гімназія, Львівська область) – *щоб не псувати роботу, підпис можна зробити на зворотньому боці.*

III. Дослідження оформити в редакторі Microsoft Word; шрифт Times New Roman; розмір шрифту – 14; інтервал – 1,0.

IV. Електронний варіант роботи (*малюнок, аплікацію, дослідження*) надсилати на e-mail: **christian.lab@oa.edu.ua** до 01 квітня 2018 року.

V. Заявку на участь підготувати на кожного учасника окремо та надсилати на e-mail: **christian.lab@oa.edu.ua** до 01 квітня 2018 року.

Оргкомітет приймає заявку **не більше** як на одного учня із однієї паралелі навчального закладу.

VI. Письмовий (усний) тест на знання Святого Письма виконують всі учасники під час Олімпіади.

VII. Початок Олімпіади о 10 год. 27 квітня та 01 червня 2018 року.

VIII. Адреса: науково-дослідницька лабораторія християнської етики, психології та педагогіки Національного університету «Острозька академія», вул. Семінарська, 2, м. Острог, Рівненська область, 35 800

IX. Оргкомітет: тел. 067 104 5737, Власова Світлана Борисівна

Зразок заявки на участь

ЗАЯВКА

на участь у XI Всеукраїнській олімпіаді «ЮНІ ЗНАВЦІ БІБЛІЇ» – 2018

5 клас

№ з/п	Прізвище, ім'я учасника	Назва навчального закладу, область	№ тел., e-mail учасника (за наявності)	П.І.Б. керівника, № тел., e-mail	Інформація про керівника	Адреса учасника або навчального закладу
1	Захарук Іван	Гончарівський НВК «ЗОШ I-III ступенів-ДНЗ», Тернопільська область	067 376 2552 z-ivan@ukr.net	Ткачук Галина Петрівна 095 022 6116 Halyna_04@gmail.com	вчитель Гончарівського НВК «ЗОШ I-II ступенів-ДНЗ» Тернопільської області	вул. Шевченка, 4 село Гончарівка Монастириський район Тернопільська область, 48332

Учасники Олімпіади та їх учителі (наставники) можуть у письмовій формі висловити свої зауваження та побажання щодо її проведення.

Координатор олімпіади «Юні знавці Біблії», доктор педагогічних наук, професор Національного університету «Острозька академія» В. М. Жуковський